

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda

Vanjska evaluacija projekta „Zajedno za ispunjeniji dan“

Društvo multiple skleroze Šibensko – kninske županije

Razdoblje provedbe: 12.06.2019. – 12.11.2020.

Izvješće pripremio:

Zoran Bumbak

Šibenik, prosinac 2020. godine

 TEXO MEI j.d.o.o.
Mandalinskih: žrtava 11B
ŠIBENIK
OIB:62865079132

Natječaj	Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom – faza II
Šifra poziva	UP.02.2.2.09
Naziv projekta	Zajedno za ispunjeniji dan
Kodni broj projekta	UP.02.2.2.09.0089
Trajanje projekta	30 mjeseci
Mjesto provedbe	Šibensko – kninska županija Republika Hrvatska
Ukupno prihvatljivi troškovi projekta	1.413.094,44 HRK
Nositelj projekta	Društvo multiple skleroze Šibensko – kninske županije
Partneri projekta	/

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Svrha vanjske evaluacije	1
1.2. Kontekst.....	1
1.3. Korištena metodologija.....	3
2. ANALIZA SITUACIJE	5
2.1. Odabir ciljne skupine.....	5
2.2. Provedba edukacija.....	6
3. EVALUACIJSKA PITANJA	7
3.1. Korisnici	7
3.2. Osobni asistenti.....	7
3.3. Koordinator.....	8
4. KAPACITETI I DOPRINOSI	10
4.1. Kapacitet nositelja projekta za organiziranje i praćenje aktivnosti projekta	10
4.2. Kapacitet partnera projekta za organiziranje i praćenje aktivnosti projekta.....	10
4.3. Doprinos nacionalnim i EU politikama	10
5. ZAKLJUČCI I PREPORUKE	12

1. UVOD

1.1. Svrha vanjske evaluacije

Nositelj projekta, Društvo multiple skleroze Šibensko – kninske županije, podugovorilo je vanjsku evaluaciju provedbe aktivnosti projekta “Zajedno za ispunjeniji dan“ u svrhu dobivanja što kvalitetnije podloge za daljnje provođenje aktivnosti. Evaluacija obuhvaća sustavno analiziranje zadovoljstva korisnika, osobnih asistenata i koordinatora projekta, te obavljanje objektivne analize i vrednovanja indikatora postignuća ciljeva (općih i specifičnih), kao i izradu evaluacijskog izvješća. Ova evaluacija je sastavni dio izvještaja projekta. Evaluacije će se provesti dva puta tijekom provedbe projekta, a svaka će obuhvatiti razdoblje od 15 mjeseci.

1.2. Kontekst

Analizom sektora i kroz razgovore s osobama s invaliditetom, njihovim skrbnicima, članovima udruge, stručnim osobljem i djelatnicima Centra za socijalnu skrb Šibenik, uočen je problem teškog uključivanja osoba s invaliditetom u svakodnevni život, što se posebno odnosi na oboljele od multiple skleroze. Ovisno o stupnju invaliditeta, oni često nisu u mogućnosti samostalno obavljati osnovne svakodnevne aktivnosti, poput hranjenja, odijevanja, kupanja, toaleta, kupovine i sličnih aktivnosti. Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, u Republici Hrvatskoj ima 511.850 osoba s invaliditetom od čega je 243.206 u radno aktivnoj dobi (od 19 do 64 godine starosti). Oko 58% s invaliditetom, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks 0 – 60. To ih svrstava u ciljnu skupinu za korištenje usluge osobne asistencije. Do sada osobe oboljele od multiple skleroze na području Šibensko – kninske županije nisu imale mogućnost korištenja navedene usluge.

Cilj projekta je osigurati uslugu osobne asistencije osobama s invaliditetom koje nisu u mogućnosti samostalno obavljati čak i obične svakodnevne zadatke. Usluga je namijenjena za 7 osoba s invaliditetom, a sve temeljem prethodno provedene stručne procjene njihovih potreba. Projektom je predviđeno i zapošljavanje 7 nezaposlenih osoba koje također spadaju u ugroženu

kategoriju, a koje bi radeći kao osobni asistenti, osim pomoći samim korisnicima usluge, doprinijeli i vlastitim kućnim budžetima.

Procjenjuje se da s multiplom sklerozom u Hrvatskoj živi gotovo 7000 osoba. Mnogi od njih imaju ograničeni pristup podršci. Javne politike u Republici Hrvatskoj koje se odnose na osobe s invaliditetom, a među njima i na oboljele od multiple skleroze, obuhvaćaju mnoge aspekte i segmente života poput obrazovanja, zapošljavanja, obiteljskog života, socijalne i zdravstvene dimenzije i dr. Međutim, kad se govori o perspektivama koje određuju kvalitetu života, značajno je istaknuti da su one višestruke i da njihov međusobni utjecaj često utječe na vlastitu subjektivnu percepciju kvalitete života.

Zadani pokazatelji su:

- 7 sudionika s invaliditetom kojima će se pružiti usluga osobne asistencije

Najvažnije aktivnosti provedbe projekta čine elementi projekta:

1. Pružanje usluge osobne asistencije osobama s invaliditetom
2. (V) Promidžba i vidljivost
3. (PM) Upravljanje projektom i administracija

U projektnom elementu 1 projektom je planirano:

- pružiti uslugu osobne asistencije tijekom provedbe projekta za 7 korisnika,
- evaluirati pružanje usluge osobne asistencije i izraditi evaluacijsko izvješće,
- 7 osobnih asistenata educirati na temu komunikacijskih vještina, rješavanja sukoba, problema i izazova pri radu s osobama s invaliditetom.
- 14 polaznika će proći edukaciju o pružanju i primanju usluge osobne asistencije (7 osobnih asistenata i 7 korisnika).

U projektnom elementu V (Promidžba i vidljivost): projektom je planirano:

- održavanje početne i završne konferencije sa ukupno 60 sudionika,
- izraditi 50 plakata i 500 letaka,
- izraditi roll-up baner za potrebe vidljivosti projekta,
- provesti promidžbu i vidljivost projekta putem web stranica i društvenih mreža.

U projektnom elementu PM (Upravljanje projektom i administracija) projektom je planirano:

- izraditi 10 kvartalnih izvješća o provedbi projekta i projektnih aktivnosti,
- provesti stručno vođenje i upravljanje projekta od strane vanjskog stručnjaka,
- sudjelovanje projektnog tima na provedbenoj radionici u Zagrebu.

1.3. Korištena metodologija

U svrhu što kvalitetnije provedbe vrednovanja projekta, korištene su različite tehnike vrednovanja. Procjena se obavljala na temelju djelomično strukturiranih intervjua s korisnicima, osobnim asistentima i koordinatorom projektnih aktivnosti. Cilj navedenih aktivnosti je procijeniti dojmove dionika u odnosu na cilj i provedbu aktivnosti, procijeniti relevantnost aktivnosti u odnosu na problem ciljne skupine, prednosti pruženih usluga za ciljane skupine, te održivost aktivnosti nakon završetka projekta. Tijekom evaluacijskog procesa, koristile su se različite metode evaluacije. U skladu s tim provedene su sljedeće aktivnosti:

- **Analiza relevantne dokumentacije** (obrasca projekta, obrazaca izvješća projekta, lista sudionika).
- **Intervju s korisnicima** koji je obuhvatio područje provedbe aktivnosti, te odnos koordinatora i korisnika.
- **Djelomično strukturirani intervjui s koordinatorom aktivnosti**, koji je pokrio ključna područja i preporuke o provedbi projekta s ciljem poboljšanja metodologije i moguću dorade i razvoja projekta.
- **Grupna analiza postignutih indikatora u odnosu na planirane indikatore** (usporedba planiranih i postignutih indikatora u odnosu na aktivnosti te definiranje razloga zbog nepostizanja pojedinih indikatora).
- **Intervju sa osobnim asistentima**, koji je obuhvatio područje provedbe aktivnosti, te zadovoljstvo edukacijom.
- **Anketni upitnici** za korisnike osobne asistencije, anketni upitnici za osobne asistente koji rade sa ciljanom skupinom, anketni upitnik za koordinatora aktivnosti

Kriteriji evaluacije:

1. **Relevantnost** (pravilna identifikacija problema, zadovoljstvo potreba korisnika, korištena metodologija, fleksibilnost i prilagodljivost procesu implementacije)
2. **Efikasnost** (ostvarene koristi, ostvareni ciljevi, sposobnost upravljanja aktivnostima, sudjelovanje dionika pogotovo ciljne skupine)
3. **Efektivnost** (kvalitativni i kvantitativni rezultati, vremenski okvir provedbe projekta)
4. **Utjecaj** (u kolikoj su mjeri ostvareni planirani ciljevi, širi doprinos ovih aktivnosti)
5. **Održivost** (kako će se osigurati pružanje ove usluge nakon završetka projekta)
6. **Usklađenost** (u odnosu na nacionalne i socijalne politike RH i EU)
7. **Dodana vrijednost za zajednicu**

2. ANALIZA SITUACIJE

Za potrebe vrednovanja aktivnosti u obzir su uzeti slijedeći ključni kriteriji u implementaciji projektnih aktivnosti:

- odabir ciljne skupine,
- provedba edukacije za osobne asistente.

2.1. Odabir ciljne skupine

Projekt ima jasno definirane kriterije odabira ciljne skupine projekta koji su se poštovali pri odabiru ciljne skupine. Ciljna skupina su:

- osobe s invaliditetom (koje imaju Rješenje relevantnog tijela koje dokazuje vrstu, stupanj ili postotak oštećenja, Uvjerenje neovisnog tijela ili Odbora o ispunjavanju uvjeta za primanje usluge osobne asistencije),
- osobni asistenti koji su educirani za rad sa ciljanom skupinom.

Struktura ciljne skupine je u skladu s pokazateljima koji su navedeni u projektu tj. oni su svi ispunjeni.

Uključivanje ostalih dionika:

Osobni asistenti (koji rade s osobama s invaliditetom) prošli su edukaciju na temu komunikacijskih vještina, rješavanja sukoba, problemi i izazovi pri radu s osobama s invaliditetom. Edukacija je trajala 2 dana (ukupno 16 sati), a održavanje su angažirani vanjski treneri.

Također, organizirana je i edukacija na kojoj su zajednički sudjelovali korisnici osobne asistencije i osobni asistenti zbog unaprjeđenja kvalitete usluge osobne asistencije.

2.2. Provedba edukacija

Projektним aktivnostima obuhvaćene su dvije edukacije:

- 1. Edukacija jačanja kapaciteta OA, u trajanju od 2 dana, ukupno 16 sati, obrađene su teme poput:
 - Uvod u osobnu asistenciju
 - Uvjeti vezani uz osobne asistente
 - Unaprjeđenje znanja i vještina za rad s osobama sa specifičnom vrstom invaliditeta
 - Komunikacijske vještine
 - Rješavanje sukoba
 - Uključenost osoba s invaliditetom u zajednicu
 - Problemi i izazovi s kojima se susreću osobe s invaliditetom
 - Aktivna podrška za osobe s invaliditetom
 - Planiranje politika za osobe s invaliditetom

- 2. Edukacija KOA i OA zbog unaprjeđenja usluge osobne asistencije, u trajanju od 2 dana, ukupno 16 sati, obrađene su teme poput:
 - Unaprjeđenje znanja i vještina za rad s osobama s invaliditetom
 - Uvod u osobnu asistenciju
 - Komunikacijske vještine
 - Rješavanje sukoba
 - Problemi i izazovi s kojima se susreću osobe s invaliditetom
 - Aktivna podrška za osobe s invaliditetom
 - Problemi i izazovi s kojima se susreću osobe s invaliditetom

3. EVALUACIJSKA PITANJA

Evaluacijski upitnici su provedeni među korisnicima projekta. Obuhvaćeno je sedmero korisnika koji su se putem evaluacijskog upitnika osvrnuli na dosadašnje projektne aktivnosti i izrazili svoj stav.

Evaluacijom je obuhvaćeno i sedmero osobnih asistenata te koordinator aktivnosti. Njihovi dojmovi su također sažeto iznijeti.

3.1. Korisnici

- Korisnici su za projekt saznali i u njega se uključili preko Društva multiple skleroze Šibensko – kninske županije, koje je ujedno i nositelj projekta.
- Korisnici su iznimno zadovoljni kvalitetom pružene usluge i ne ističu nijedan negativni aspekt.
- Podrška koju dobivaju iznimno im je važna, kako za njih osobno, tako i za članove njihovih obitelji, jer im uvelike olakšava život činjenica da se mogu na nekoga osloniti. Usluga korisnicima pruža samopouzdanje i sigurnost. Ističu kako su postali aktivniji i sigurniji u sebe.

3.2. Osobni asistenti

- Osobni asistenti ističu kako im je edukacija koju su prošli pomogla u svakom obliku jer su stekli nova znanja i usvojili vještine koje su im od iznimnog značaja u radu s korisnicima. Putem edukacije su dobili i neophodno samopouzdanje kako bi s radošću mogli obavljati svoj posao.
- Osobni asistenti pomažu korisnicima u obavljanju osobne higijene, hranjenju, dodavanju lijekova i ostalim popratnim poslovima. Ukoliko je bilo potrebno, OA su korisnike prevozili do ustanova poput pošte, banke, liječničke ordinacije te do trgovine. OA ističu važnost psihološke podrške koju pružaju korisnicima kroz razgovor i ostale oblike komunikacije.
- Svaka dva tjedna koordinator je obilazio osobne asistente i komunicirao s njima kako bi se prevenirale neželjene situacije. OA ističu kako im je koordinator bio

uvijek dostupan i na raspolaganju. OA hvale rad koordinatora te ističu kako nije bilo nikakvih problema u međusobnoj komunikaciji.

- S koordinatorom, koji je pratio rad osobnih asistenata, nije bilo nikakvih problema u komunikaciji jer su svi osobni asistenti imali kontakt broj koordinatora te su se po potrebi čuli i razgovarali, a ponekad i susreli. Suradnju ocjenjuju izvrsnom.
- OA ističu kako u njihovom radu s korisnicima nije bilo većih problema. S obzirom na svoju bolest, pojedini korisnici su ponekad imali trenutke u kojima su bili razdražljivi, plačljivi te arogantni, ali takve faze ne bi dugo trajale. Administrativne probleme osobni asistenti su rješavali asertivnom komunikacijom.
- Što se pozitivnih strana ovoga projekta tiče, osobni asistenti ističu da su razbili mnoge strahove i predrasude te su naučili cijeniti ono što imaju i radovati se malim stvarima. Također, naučili su biti strpljivi i suosjećajni.
- U odnosu s korisnicima nije bilo problema jer su se vremenom adaptirali i stekli uvid u to što korisnicima odgovara i što ih čini zadovoljnim.
- Kod opisivanja odnosa s korisnicima, OA ističu osjećaj privrženosti. Ponekad im se čini da se poznaju cijeli život. Odnos im je zasnovan na dobroj komunikaciji, aktivnom slušanju te razumijevanju potreba i aktivnom djelovanju.
- U komentarima i preporukama OA naglašavaju važnost da se korisnike ne ostavlja same niti nakon završetka projektnih aktivnosti jer im je skrb i pomoć uistinu potrebna. Bilo bi idealno kada bi ovaj projekt dobio svoj nastavak.

3.3. Koordinator

- Koordinator (osoba je ženskog spola ali će se koristiti ovaj termin) je u potpunosti zadovoljan provedenim aktivnostima jer su iste do sada provedene u zacrtanim okvirima i vremenskom roku. Nema primjedbi od strane korisnika, kao ni od strane pružatelja usluge osobne asistencije.
- Praćenje rada osobnih asistenata odvijalo se na dnevnoj bazi telefonskim kontaktima te kreiranjem zajedničke grupe na Viber aplikaciji. Osim toga, provedeni su i terenski obilasci pružatelja i primatelja usluge osobne asistencije.

- Nakon dojavljenih potreba s terena, dogovorio bi se sastanak s OA te bi se u kratkom roku riješili tekući problemi.
- Komunikacija s OA vršila se virtualnim i telefonskim putem te povremenim sastancima na dogovorenim mjestima. Podrška je bila pravovremena i sprovedena je bez problema.
- Održivost projektnih rezultata provedena je na način da je osobnim asistentima osigurana potpuna logistika u obavljanju njihovih poslova.
- Obzirom da na terenu postoje osobe s lakšim i težim oblicima bolesti, neki korisnici bi trebali imati i dulju skrb na dnevnoj bazi (kroz projekt je ona 4 sata dnevno), uz dodatno pružanje usluge fizioterapije u njihovim domovima. Potrebno je takvu skrb omogućiti i osobama starijim od 65 godina jer sada nemaju na to pravo.

4. KAPACITETI I DOPRINOSI

4.1. Kapacitet nositelja projekta za organiziranje i praćenje aktivnosti projekta

Društvo multiple skleroze Šibensko – kninske županije osnovano je 1999. godine kao neprofitna udruga s ciljem unaprjeđenja kvalitete života oboljelih od multiple skleroze. Svrha i područje djelovanja udruge je socijalizacija i unaprjeđenje kvalitete života oboljelih od multiple skleroze, socijalna skrb za oboljele od multiple skleroze kroz rad na humanitarnoj osnovi. Dosadašnji rad udruge redovno financira Grad Šibenik i Šibensko – kninska županija koji osiguravaju sredstva u svojim godišnjim proračunima. Udruga posjeduje prostor veličine 43 m² kojega je na korištenje ustupio Grad Šibenik. Udruga trenutno broji 77 članova.

Društvo multiple skleroze Šibensko – kninske županije već dugi niz godina uspješno provodi različite projekte kojima se unaprjeđuje i olakšava život osoba u nepovoljnom položaju, pa tako i osobama s invaliditetom. Tijekom godina postignuti su značajni rezultati u olakšavanju svakodnevnog života osobama s invaliditetom na području Šibensko – kninske županije.

4.2. Kapacitet partnera projekta za organiziranje i praćenje aktivnosti projekta

Na projektu nije bila obuhvaćena niti jedna partnerska organizacija.

4.3. Doprinos nacionalnim i EU politikama

Projektnim aktivnostima doprinosi se rješavanju problema i potreba koje nastoje riješiti relevantni strateški dokumenti:

- Europa 2020 Strategija za pametan, održiv i uključiv rast – Predvodnička inicijativa „Europska platforma protiv siromaštva“ – borba protiv diskriminacije osoba s invaliditetom (usluga osobne asistencije omogućit će osobama s invaliditetom kvalitetnije svakodnevne aktivnosti),
- Zajedničke europske smjernice za prijelaz s institucionalne skrbi na usluge podrške za život u zajednici – članak 19. Neovisno življenje i uključenost u zajednicu (projekt doprinosi navedenom kroz usluge osobne asistencije),

- OP ULJP, Prioritetne osi 2: Socijalno uključivanje, Specifičnog cilja 9.iv.2: Pобоljšanje pristupa visokokvalitetnim socijalnim uslugama, uključujući podršku procesu deinstitutionalizacije (projekt doprinosi navedenom kroz jačanje kapaciteta osobnih asistenata i pružanje usluge osobne asistencije),
- Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2017. – 2020. – Područje djelovanja 2.6. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost (projekt navedenom doprinosi kroz usluge osobne asistencije).

5. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

a) Način provedbe aktivnosti osobnih asistenata

Aktivnosti osobnih asistenata su se provodile u tri faze: odabir osobnih asistenata i korisnika usluga osobnih asistenata, njihova edukacija te provedba usluga osobne asistencije. Aktivnosti su dobro planirane kao i metodologija te je u konačnici to rezultiralo ispunjavanjem postavljenih pokazatelja ostvarenjem postavljenih ciljeva. Odabir asistenata i korisnika je proveden uz jasno definirane kriterije. Ciljna skupina, korisnici osobne asistencije, su bili aktivno uključeni u provedbu aktivnosti (planiranje usluga u skladu s njihovim potrebama) što je rezultiralo njihovim zadovoljstvom provedenim aktivnostima. U aktivnosti su bili uključeni i ostali dionici kao što su relevantne zdravstvene ustanove te obitelji osobnih asistenata.

Aktivnosti projekta su se provodile u okviru planiranog vremenskog rasporeda. Usluge osobne asistencije su se kvalitetno provodile. Aktivnosti edukacije koje su obuhvatile i osobne asistente te korisnike osobne asistencije su kvalitetno pripremile obje skupine s aktivnostima koje ih očekuju što je olakšalo prilagodbu asistenata i korisnika jednih na druge. Usluge su planirane tjedan dana unaprijed, a korisnici i njihove obitelji su sudjelovali u njihovom planiranju. Osobni asistenti su bili fleksibilni u svom radu te su se prilagođavali potrebama korisnika. Sve je to utjecalo na visoki stupanj kvalitete provedenih usluga te su i sami asistenti, ali i korisnici istakli potrebu za nastavkom ovih aktivnosti.

Usluge su poboljšale kvalitetu života korisnika osobne asistencije što je vidljivo kroz poboljšanje njihovih socijalnih i komunikacijskih vještina, vođenje brige o osnovnoj higijeni te njihovom aktivnom uključivanju u ostale aktivnosti Udruge. Osobni asistenti su kroz ove aktivnosti poboljšali svoje samopouzdanje jer su se počeli osjećati korisnima te da i oni mogu nekome pomoći. Obitelji osoba s invaliditetom su također pozitivno ocijenile aktivnosti asistenta jer su im ove aktivnosti omogućile kvalitetniji život i odmor od svakodnevnih obveza skrbi o osobama s invaliditetom.

Preporuke:

- S obzirom na velike potrebe korisnika bilo bi poželjno povećati broj sati rada s korisnicima osobne asistencije (s 4 sata na 8 sati),
- U slijedećem projektu bi trebalo vidjeti mogućnost uključivanja dodatnih korisnika osobne asistencije jer se za to također pokazala potreba na terenu,
- Potrebno je takvu skrb omogućiti i osobama starijim od 65 godina jer sada nemaju na to pravo.

b) Kapacitet organizacije za organiziranje i praćenje aktivnosti osobne asistencije

Društvo multiple skleroze ima velikog iskustva u radu s osobama s invaliditetom te raspolaže znanjem, iskustvom, ali i opremom koja je potrebna za kvalitetnu provedbu ovih aktivnosti. Projekt se nadovezuje na slične projekte koji za svrhu imaju poboljšanje kvalitete života za osobe oboljele od multiple skleroze. U skladu s tim, kvalitetno su organizirane aktivnosti

praćenja, provedbe, ali i podrške osobnim asistentima. U okviru ovog projekta, bila je angažirana djelatnica Udruge kao koordinator osobnih asistenata, ali su se u aktivnosti uključivali i ostali članovi udruge. Osobni asistenti i korisnici osobne asistencije su imali redovitu podršku putem telefona, izlazaka na teren te putem individualnih sastanaka u prostorijama udruge ili doma. Upravljanje rizicima je dobro planirano. Projekt je kvalitetno proveden te nije bilo većih problema u njegovoj provedbi.

Preporuke:

- Trebalo bi unaprijediti obrasce za izvještavanje o pruženim uslugama. Bilo bi uputno sistematizirati usluge što bi njihovo praćenje učinilo preglednijim. Npr. osobni asistenti posebno navode uslugu kupanja, pranje kose, pranja zuba i sl., a sve se to može definirati uslugom održavanja osobne higijene.
- Ukoliko postoji mogućnost zaposliti dodatne osobne asistente ili vidjeti mogućnost uključivanja volontera za pokrivanje usluga koje se ne mogu financirati kroz projekt.

c) Održivost aktivnosti osobnih asistenata

Održivost ove usluge se temelji na financiranju iz sredstava ESF ili programa ministarstava Vlade Republike Hrvatske. Nepostojanje jasno definiranog načina nastavka financiranja ove aktivnosti može rezultirati prekidom u provedbi ovih usluga što će štetno djelovati na korisnike. Iako su osobni asistenti spremni dio vremena volontirati te je Udruga spremna organizirati u svojim prostorima aktivnosti za korisnike usluga osobne asistencije, ovo nije dugoročno rješenje. Stoga bi Ministarstvo trebalo predvidjeti sredstva koja bi osigurala kontinuitet usluge ili planirati natječaje na način da se usluge mogu organizirati bez prekida. Svi asistenti, korisnici usluga osobne asistencije te njihove obitelji su istakli potrebu daljnje provedbe ovih aktivnosti u dosadašnjem, pa i u širem obimu.

Preporuke

- Ministarstvo bi trebalo voditi računa o natječajima za ovakve projekte te osigurati sredstva za kontinuiranu provedbu usluga,
- Udruga bi trebala vidjeti alternativne načine financiranja (lokalni proračun, socijalno poduzetništvo, donacije privatnih osoba) u okviru kojih bi osigurala sredstva za provedbu aktivnosti između dva projekta.